

Startnotitie milieueffectrapportage
Uitbreiding/wijziging inrichting Essent
locatie Wijster

Startnotitie

Essent Milieu Noord B.V.

Mei 2009
Definitief

Startnotitie milieueffectrapportage

Uitbreiding/wijziging inrichting Essent

locatie Wijster

Startnotitie

dossier : B8787

registratienummer : MD-MV20081029

versie: definitief

Essent Milieu Noord B.V.

Mei 2009

Definitief

INHOUD**BLAD**

AFKORTINGEN	2
1 INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Voornemen	4
1.3 De m.e.r.-procedure	4
2 HUIDIGE SITUATIE	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Bewerking organisch afval (GECO)	7
2.3 Bewerking mineraal en niet brandbaar afval	8
2.4 Facilitaire en overige processen	9
3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN EN ALTERNATIEVEN	11
3.1 Doel, aard en omvang van de voorgenomen activiteiten	11
3.2 Locatie van de voorgenomen activiteiten	13
3.3 Alternatieven	14
4 GLOBALE MILIEUEFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT	16
4.1 Landschap	16
4.2 Natuur, flora, fauna	16
4.3 Bodem, grond-, oppervlakte- en afvalwater	17
4.4 Geluid	18
4.5 Lucht en geur	18
4.6 Externe veiligheid	18
4.7 Klimaat & energie	18
5 BESLUITVORMING	19
5.1 Wettelijk en beleidskader	19
5.2 Genomen besluiten	20
5.3 Te nemen besluiten	22
6 COLOFON	23

BIJLAGEN

1	Overzicht activiteiten Wm-deelrevisievergunning 'overige activiteiten'
2	Plattegrond terrein, incl. gebied deelrevisievergunning 'bewerking brandbaar afval'
3	Concept ontwerp herinrichting stortplaats
4	Kaart fragment van het Bestemmingsplan VAM-terrein en omgeving, nr. 1285 226
5	Schema m.e.r.- en vergunningprocedures

AFKORTINGEN

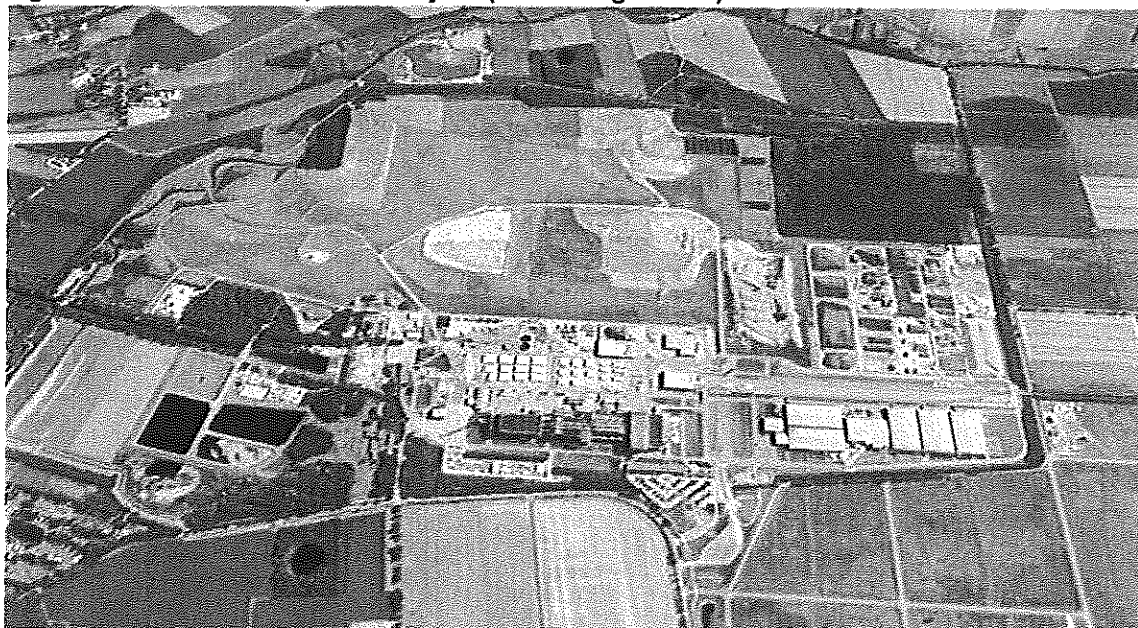
ATEX	Atmosphères Explosives (Europese richtlijn voort ontploffingsgevaar)
AVI	Afvalverwerkingsinstallatie (verbranding)
BAGA	Besluit Aanwijzing Gevaarlijke Afvalstoffen
BEC	Biomassa Energie Centrale
BBT	Best Beschikbare Technieken
BREF	BBT-referentiedocumenten
E(E)G	Europese (Economische) Gemeenschap
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
Ff-wet	Flora- en Faunawet
GA	Gevaarlijk afval
GAVI	Geïntegreerde afvalverwerkingsinstallatie
GECO	Gesloten composteringsinstallatie
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GS	Gedeputeerde Staten
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
M.e.r.	Milieueffectrapportage (de procedure)
MER	Milieueffectrapport
MMA	Meest milieuvriendelijke alternatief
MWe	Megawatt elektrische energie
MWth	Megawatt thermische energie
Nb-wet	Natuurbeschermingswet
ONF	Organisch natte fractie
PEHS	Provinciale Ecologische Hoofdstructuur
PP	Polypropyleen
QRA	Kwantitatieve risicoanalyse
TCP	Tijdelijke composteerplaats
WKK	Warmte/KrachtKoppeling installatie
WBB	Wet Bodembescherming
Wm	Wet milieubeheer
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Essent Milieu Noord B.V. (hierna: Essent), voorheen de VAM, is een afvalverwerkende onderneming. Binnen het bedrijfsterrein van ca. 150 hectare op de locatie "Wijster", vinden verschillende afvalverwerkingprocessen plaats met diverse afvalstromen. Kernactiviteiten in Wijster zijn recycling, compostering en scheiding en verbranding van huishoudelijk en bedrijfsafval. Tevens is een stortplaats aanwezig. In Figuur 1 is de inrichting vanuit de lucht te zien.

Figuur 1 Luchtfoto Essent, locatie Wijster (bron: Google Earth)

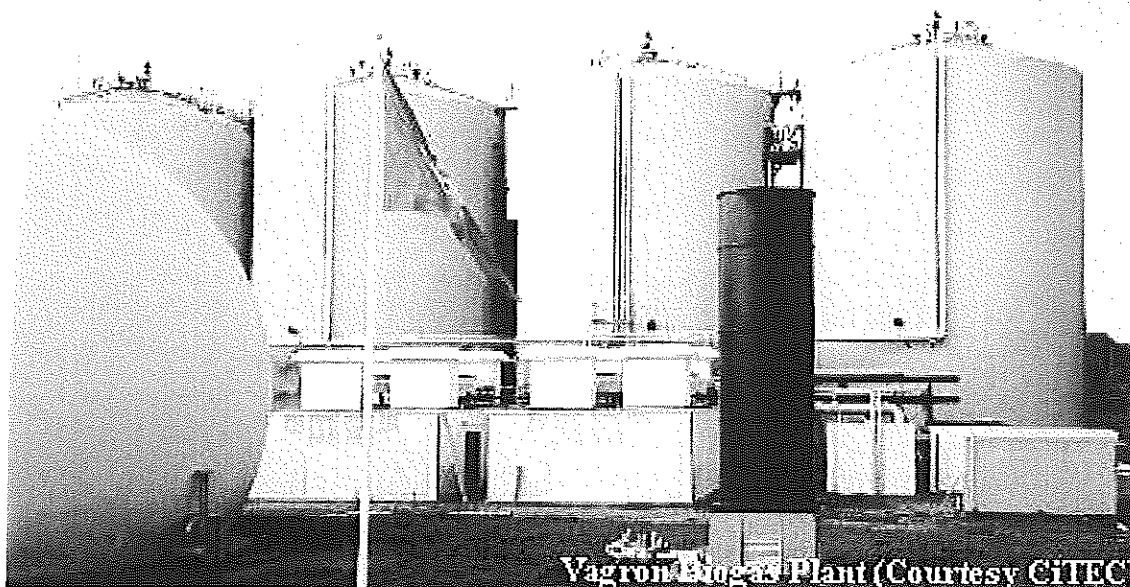
Voor de locatie Wijster beschikt Essent over een integrale Wm-revisievergunning van 4 juli 2000. Deze vergunning is geldig tot 18 augustus 2010 en dient geactualiseerd te worden. De vergunning omvat zowel de bewerking van brandbaar afval als van overige afval. In 2007 heeft Essent er voor gekozen om voor de scheiding en verbranding van huishoudelijk- en bedrijfsafval een aparte Wet milieubeheer (Wm) deelrevisievergunning "bewerking brandbaar afval" aan te vragen. Deze vergunning is door Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Drenthe op 26 augustus 2008 (gedeeltelijk) verleend. Voor het behoud van haar vergunning voor de resterende bedrijfsactiviteiten start Essent een tweede procedure voor een Wm-deelrevisievergunning "overige activiteiten". Hierbij grijpt zij tevens de gelegenheid aan om een aantal veranderingen door te voeren, om zodoende beter aan te sluiten op de ontwikkelingen op de afvalmarkt en in het milieubeleid. Over deze veranderingen in de overige activiteiten handelt het vervolg van deze startnotitie.

NB: Naast de Wm-vergunning dienen ook de saneringbeschikking inzake de beheersing van de verontreiniging van het grondwater door de oudere delen van de stortplaats ingevolge art. 28 van de Wet bodembescherming en de bijbehorende onttrekkingvergunning ingevolge de Grondwaterwet geactualiseerd te worden. Beide vergunningen hebben echter geen directe relevantie voor de in deze startnotitie voorgenoemen activiteiten en zullen dus verder hier en in het MER niet behandeld worden.

1.2 Voornemen

Het voornemen ten behoeve waarvan Essent een milieueffectrapportage (m.e.r.¹) procedure doorloopt, en waarvan onderhavige startnotitie het beginpunt vormt, betreft de herinrichting van de beschikbare stortruimte² en het oprichten en in werking hebben van een vergistinginstallatie (zie Figuur 2). In Hoofdstuk 3 wordt het voornemen in meer detail toegelicht. Alhoewel Essent van plan is om nog meer veranderingen binnen haar overige bedrijfsactiviteiten door te voeren (zie Bijlage 1 voor een totaaloverzicht), is het hiervoor wettelijk niet nodig een m.e.r.-procedure te volgen. Uiteraard zullen ten behoeve van deze activiteiten wel de gangbare (milieu)vergunningprocedures worden doorlopen. Bovendien zal in het milieueffectrapport (MER) aandacht worden besteed aan de mogelijke cumulatie van milieueffecten van deze activiteiten met die van de voorgenomen activiteiten.

Figuur 2 Vergistinginstallatie van Essent, locatie Groningen (VAGRON)

1.3 De m.e.r.-procedure

1.3.1 Het Besluit milieueffectrapportage

In het Besluit milieueffectrapportage 1994, laatst gewijzigd 2006, wordt de m.e.r.-procedure beschreven. In een bijlage behorende bij dit Besluit is tevens aangegeven welke activiteiten m.e.r.-plichtig (de zogenaamde C-lijst) en welke activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig (D-lijst) zijn. In het geval van een m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit beoordeelt het bevoegd gezag of zij een milieueffectrapport (MER) voor de besluitvorming noodzakelijk acht. Ten aanzien van de wijziging/uitbreiding van de inrichting te Wijster zijn de volgende categorieën uit het Besluit m.e.r. van toepassing:

¹ In dit rapport zullen ten aanzien van de milieueffectrapportage twee afkortingen worden gebruikt: m.e.r. en MER. M.e.r. staat voor de procedure voor de milieueffectrapportage. MER staat voor het milieueffectrapport. Dit is het rapport dat na de startnotitie wordt opgesteld en waarin milieueffecten voor de bestemmingswijziging worden beschreven.

² Het gaat hier om een herverdeling van het reeds vergunde stortvolume (25.300.000 m³). Er vindt dus geen uitbreiding van de totale stortcapaciteit plaats.

Onderdeel D (m.e.r. beoordelingsplicht)

Cat.	Activiteiten	Gevallen	Besluiten
D 18.2	De oprichting van een inrichting bestemd voor het bewerken, verwerken of vernietigen van dierlijke of overige organische meststoffen, groenafval en GFT, niet zijnde gevaarlijke afvalstoffen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting van 100 ton per dag of meer.	De besluiten waarop afdeling 3.5 van de Awb en afdeling 13.2 van de Wm van toepassing zijn
D 18.3	De wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het beheer van afvalstoffen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op het storten of opslaan van afvalstoffen in een hoeveelheid van 250.000 m ³ of meer.	De besluiten waarop afdeling 3.5 van de Awb en afdeling 13.2 van de Wm van toepassing zijn

De voorgenomen activiteiten zijn dus m.e.r.-beoordelingsplichtig volgens twee categorieën. Categorie D 18.2 is van toepassing op de nieuw te bouwen vergistinginstallatie waarin o.a. GFT-afval wordt bewerkt, met een totale capaciteit van maximaal 120.000 ton per jaar. Categorie D 18.3 is van toepassing op het voornemen het beschikbare stortvolume her te verdelen, waarbij de storthoogte van de stortplaats wordt verhoogd tot maximaal 48 meter boven maaiveld³ en er tevens een extra compartiment voor het storten van gevaarlijk afval, gescheiden van de rest van de stortplaats, wordt ingericht. Essent ontwikkelt hiervoor enkele stortscenario's, waarbij een vergund stortvolume variërend van ca. 2.000.000 tot ca. 4.000.000 m³ van de thans vergunde locatie binnen de inrichting wordt verplaatst naar de bestaande stortplaats. Essent heeft besloten om de beoordelingsprocedure niet af te wachten maar, gezien de omvang van het project en de gevoeligheden die er ter plaatse liggen, op eigen initiatief vrijwillig een m.e.r.-procedure te starten door deze startnotitie aan te leveren aan het bevoegd gezag.

Voor het realiseren van het voornemen zijn onder andere een vergunning Wet milieubeheer van de Provincie Drenthe en een vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewater van het Waterschap Reest & Wieden noodzakelijk. Ook is een besluit nodig inzake de herziening van het bestemmingsplan (zie Paragraaf 1.3.2 hieronder). Betreffende besluiten zijn aan te merken als besluiten waarvoor het MER wordt gemaakt. De besluiten en procedures die voor de voorgenomen activiteit van toepassing zijn worden verder beschreven in Hoofdstuk 5.

1.3.2 Relatie met Strategische Milieubeoordeling

Sinds 21 juli 2004 is de Europese Richtlijn voor de milieubeoordeling van plannen en programma's of wel de Europese richtlijn strategische milieubeoordeling (SMB) van kracht. Deze Europese richtlijn is op 28 september middels een wijziging van de Wet milieubeheer (Staatsblad 2006, 336) en een wijziging van het Besluit m.e.r. (Staatsblad 2006, 388) geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving. Naar verwachting zal het voornemen ook zogenaamd plan m.e.r.-plichtig zijn. De plan m.e.r. geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen indien het betreffende plan een kader vormt voor toekomstig m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten en/of er voor het betreffende plan een passende beoordeling moet worden opgesteld op grond van de artikelen 6 en 7 van de Habitatrichtlijn. Dit laatste is voor onderhavig

³ Het maaiveld ter plaatse van Essent ligt ca. 15 meter boven NAP, zodat 48 meter boven maaiveld gelijk is aan 63 meter boven NAP. Dit is de maximale hoogte van het stortlichaam inclusief de dikte van de aan te leggen bovenafdekking, maar na afloop van zetting en klink (ca. 5 jaar nadat het laatste afval is gestort).

voornemen waarschijnlijk niet het geval (zie verder Paragraaf 4.2), maar het voornemen is wel plan m.e.r.-plichtig omdat voor de herinrichting van de stortplaats, waarbij een wijziging van contourlijnen plaatsvindt, een partiële herziening van het bestemmingsplan⁴ nodig is.

De vereisten voor een plan m.e.r.-procedure zijn lichter dan die voor een project m.e.r.-procedure. Dit betekent dat met het doorlopen van de zwaarste procedure - die van het project m.e.r. - ook invulling wordt gegeven aan de procedurele vereisten van een plan m.e.r.-procedure. Ook inhoudelijk wordt aan de vereiste van beide m.e.r.-procedures voldaan. Concluderend betekent dit dat het de intentie is één MER op te stellen voor beide procedures zodat het MER ook kan worden gebruikt voor een milieueffectbeoordeling in het kader van de SMB-richtlijn.

1.3.3 Initiatiefnemer, bevoegd gezag en coördinatie

De initiatiefnemer is Essent Milieu Noord B.V., Vamweg 7, 9418 TM te Wijster (www.essentmilieu.nl). Contactpersoon namens deze is de heer Henk Hamers (henk.hamers@essent.nl; 0593-563962). Bij besluiten met betrekking tot de genoemde voorgenomen activiteiten zijn diverse bevoegde bestuursorganen betrokken waaronder de provincie Drenthe, de gemeente Midden-Drenthe en het Waterschap Reest & Wieden. De provincie Drenthe zal optreden als coördinerend bevoegd gezag. Contactpersoon namens deze is de heer Klaas-Sietse van der Wal (k.vanderwal@drenthe.nl; 0592-365855).

1.3.4 De startnotitie

Deze startnotitie, die door Essent wordt ingediend bij de het bevoegd gezag, markeert de officiële start van de m.e.r.-procedure. In de startnotitie beschrijft Essent wat de voorgenomen activiteiten inhouden, waarom zij deze wil uitvoeren, wat globaal de te verwachten effecten op het milieu zijn en welke alternatieven in aanmerking komen. Na indiening zal de startnotitie door het bevoegd gezag openbaar bekend worden gemaakt waarna insprekers reacties kunnen inbrengen. Het bevoegd gezag stuurt de startnotitie ook voor advies naar de Commissie m.e.r. en de wettelijke adviseurs. Op basis van de adviezen en inspraak stelt het bevoegd gezag de richtlijnen op voor de inhoud van het MER.

1.3.5 Het milieueffectrapport

Het MER wordt opgesteld op basis van de afgegeven richtlijnen. Deze richtlijnen worden door het bevoegd gezag opgesteld op basis van deze startnotitie, het advies hierover, alsmede inspraakreacties van belanghebbenden en andere geïnteresseerden. Het MER dient als ondersteuning bij de besluitvorming omtrent de voorgenomen activiteiten. In het MER worden de milieueffecten beschreven die het gevolg zijn van de voorgenomen activiteit. Bij de milieueffecten moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het effect op de luchtkwaliteit, geur en op de flora en fauna in de omgeving. Ook wordt gekeken naar de effecten van varianten op en alternatieven voor de voorgenomen activiteit.

1.3.6 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 van deze startnotitie wordt de huidige situatie beschreven. De voorgenomen activiteit en de alternatieven komen in Hoofdstuk 3 aan bod. Hoofdstuk 4 gaat in op de globale milieuaspecten in relatie tot de voorgenomen activiteit. Tenslotte behandelt Hoofdstuk 5 het beleidskader en de genomen en te nemen besluiten door het bevoegd gezag in relatie tot Essent.

⁴ Op het onderhavige deel van de inrichting is het bestemmingsplan VAM-terrein en omgeving van de gemeente Midden-Drenthe (voorheen gemeente Beilen) van toepassing.

2 HUIDIGE SITUATIE

2.1 Algemeen

Op de locatie Wijster beschikt Essent voor haar bedrijfsvoering over de benodigde (milieu-) vergunningen. Haar activiteiten zijn te onderscheiden in twee hoofdgroepen: "bewerking brandbaar afval" en "overige activiteiten". De bewerking van brandbaar afval is geregeld in een aparte Wm-deelrevisievergunning van 26 augustus 2008 (zie ook Box 3, Paragraaf 5.2). Voor de overige activiteiten zal Essent een tweede Wm-deelrevisievergunning aanvragen, waarop het onderhavige MER betrekking heeft. In Bijlage 2 is een plattegrondtekening van de inrichting van Essent opgenomen waarin is aangegeven welk deel van de locatie Wijster behoort tot de deelrevisievergunning bewerking brandbaar afval. Dat deel valt dus buiten het onderhavige voornemen.

De overige activiteiten omvatten een aantal deelprocessen, zoals de bewerking van organisch afval, de bewerking van mineraal en niet brandbaar afval (grondbank en grondreiniging, boorgruisbewerking, storten van (gevaarlijk) afval) en een aantal facilitaire en overige processen (zuivering van afvalwater, biogasonttrekking en –toepassing). Hieronder worden deze deelprocessen toegelicht.

2.2 Bewerking organisch afval (GECO)

Organisch afval, zoals groente-, fruit- en tuinafval (GFT) dat gescheiden in Wijster wordt aangeleverd, maar ook ander organisch materiaal zoals snoeihout, bermmaaisel, of organisch afval met dierlijke bijproducten, wordt bewerkt in de gesloten composteringsinstallatie (GECO). De composteringsinstallatie bestaat uit twee voorbereidinginstallaties, vijf gesloten composteerhallen en twee nabewerkinginstallaties.

Het organische materiaal wordt eerst in de voorhal van de GECO gelost. In de voorbereidinginstallatie worden stoorstoffen, zoals metalen en grove bestanddelen, van het materiaal gescheiden. De grove fractie wordt verkleind en alsnog in het proces ingevoerd. Het residu van deze verkleining bevat verontreinigingen als plastics. Deze stroom wordt voor verbranding naar de GAVI afgevoerd. Na de voorbereiding wordt het organische materiaal bewerkt in één van de vijf composteerhallen. In de composteerhallen composteert het materiaal in enkele weken. Daarbij wordt van onderaf lucht door het afval geblazen en wordt het regelmatig omgezet. Na dit intensieve composteren wordt de ruwe compost opgeslagen op de zogenoemde "tijdelijke composteerplaats" of "TCP", waar het een aantal maanden in de open lucht narijpt. Vóór aflevering wordt het gecomposteerde materiaal ontdaan van de resterende stoorstoffen en op de juiste zeefmaat afgezeefd en eventueel gemengd met toeslagstoffen, zoals turf. De grove organische stoorstoffen worden opnieuw gecomposteerd, zo nodig na verkleining. De andere stoorstoffen worden in de nabewerkinginstallatie van de GECO gesplitst in deelstromen, zoals papier/kunststoffen, organisch materiaal en inerte materialen. Deze worden afhankelijk van de marktmogelijkheden en prijsstellingen afgezet, verbrand, of gestort.

De lucht uit de composteerhallen wordt afgezogen en afgeblazen door biologische filters. Dit zijn grote betonnen bakken voor en naast de gebouwen, gevuld met boomschors en versnipperde takken en wortels van bomen. Hierin worden geurcomponenten geabsorbeerd en biologisch afgebroken. Het bij de compostering vrijkomende afvalwater wordt opgevangen en zoveel mogelijk gebruikt het om het materiaal tijdens het composteerproces opnieuw te bevochtigen. Voor zover er een overschot aan water is, wordt dit gezuiverd in een binnen de inrichting aanwezige, eigen zuiveringsinstallatie van Essent (zie Paragraaf 2.4.1).

2.3 Bewerking mineraal en niet brandbaar afval

2.3.1 Grondbank en grondreiniging

Bij de grondbank wordt grond ingenomen voor onder andere afdekprojecten van de stortplaats en voor de grondreiniging. Omdat voor afdekprojecten vaak een grote hoeveelheid grond nodig is, is een aanzienlijk deel van het TCP-opslagterrein ingericht als opslaglocatie voor grond. De grond kan vaak niet direct worden toegepast, of gereinigd en ondergaat eerst een kleine voorbewerking, zoals het verwijderen van grove bestanddelen, of toevoeging van nutriënten. Bij de biologische grondreiniging wordt in 2 biobakken verontreinigde grond met biologisch afbreekbare verontreinigingen procesmatig gereinigd. Het betreft onder andere met olie verontreinigde grond. Bij de extractieve reiniging worden de verontreinigingen met behulp van water uit de grond uitgewassen. De uitgewassen verontreinigingen worden ontwaterd en gestort. De extractieve reiniging vindt plaats met behulp van een tijdelijke installatie van derden welke wordt geplaatst en gebruikt indien er voldoende voorraad is van de te reinigen grond. De gereinigde grond van beide processen wordt nuttig toegepast binnen en buiten Essent.

2.3.2 Bewerking boorgruis en boorvloestoffen

Bij landboringen zoals naar aardolie en -gas maar ook bij het leggen van diverse soorten leidingen komt nat vermalen gesteente (= boorgruis) en water met toeslagstoffen (= boorspoeling) vrij. Op de locatie te Wijster behandelt VAM Drilling Solids (VDS), een onderdeel van Essent, deze waterhoudende afvalstoffen door ze te scheiden in een waterstroom en een slibstroom. Het slib (gruis) is niet reinigbaar en wordt op het stort nuttig toegepast om bijvoorbeeld asbesthoudend afval af te dekken. Het grootste deel van de waterstroom wordt afgevoerd en geloosd op het oppervlaktewater. Een klein deel wordt gezuiverd en gaat terug naar de boorlocatie om opnieuw gebruikt te worden.

2.3.3 Stortplaats

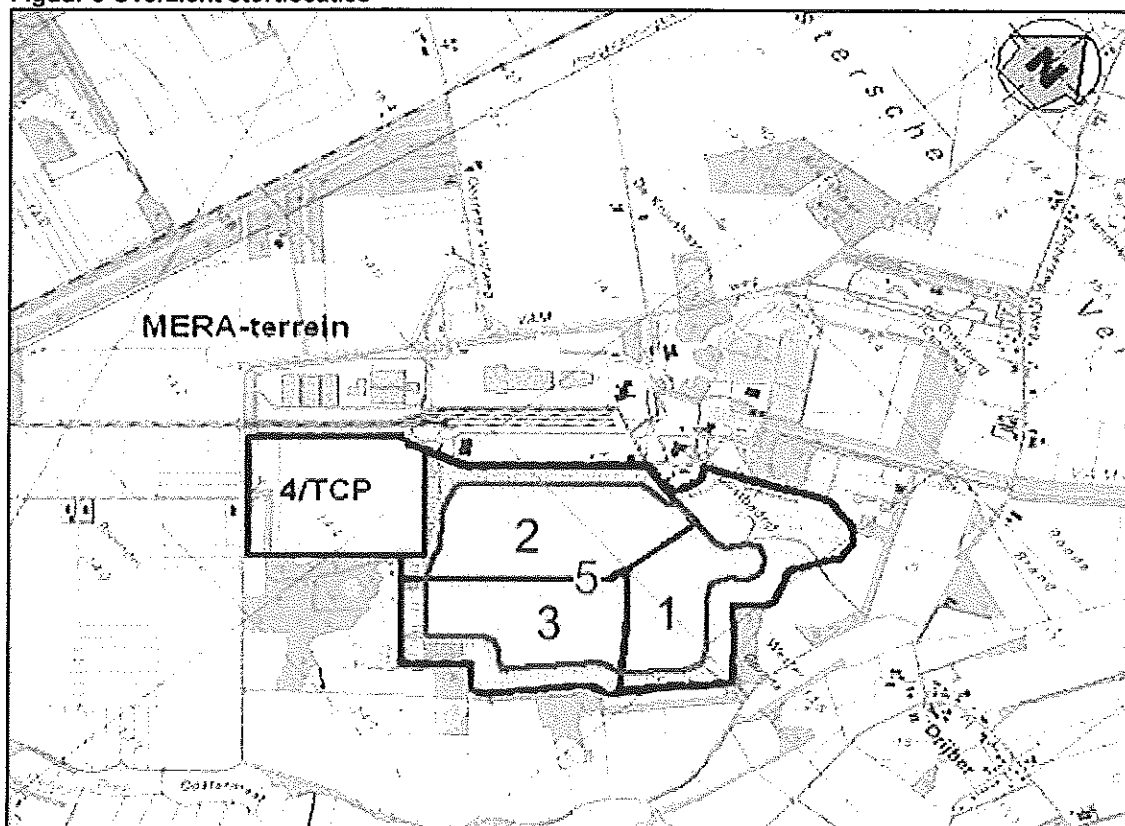
De stortplaats wordt gebruikt voor het storten van afval dat niet geschikt is voor hergebruik of verbranden of waarvoor een ontheffing van het stortverbod is verleend. De hoeveelheid afval die jaarlijks wordt gestort neemt al jaren af mede onder invloed van het beleid van de rijksoverheid. Ook is het aanbod fluctuerend. Het varieert de laatste jaren tussen 20.000 en 50.000 ton per jaar. Omdat een stortplaats de laatste achtervangmogelijkheid is van het Nederlandse afvalbeleid moet de nieuwe vergunning evenals de huidige de mogelijkheid bieden ook grotere hoeveelheden te mogen storten. Op een deel van de stortplaats vindt tijdelijke opslag plaats van brandbare afval om op een later moment alsnog te worden verbrand in de eigen GAVI, of een AVI van derden. Ook wordt de stortplaats gebruikt voor de tijdelijke opslag van andere afvalstoffen, zoals AVI-bodemas. Het vergunde volume van de totale stortplaats te Wijster bedraagt 25.300.000 m³, waarvan ca. 20.000.000 m³ reeds is verbruikt.

De stortplaats is onderverdeeld in een vijftal stortlocaties (zie Figuur 3). Deze locaties zijn opgedeeld in deellocaties en compartimenten, waarin bepaalde afvalstoffen worden gestort. De stortlocaties 1, 2 en 3 zijn inmiddels volgestort en voorzien van een (tijdelijke) bovendichting. De locatie 5, die bovenop de locaties 1 t/m 3 ligt, en deellocaties 4.0 en 4.1 zijn op dit moment ingericht voor de stort van het gangbare afval. De maximale storthoogte varieert van 44 meter (op locatie 5) tot 36 meter (overige locaties). Een stortvlak dat is volgestort wordt voorzien van een bovenafdichting die voorkomt dat regenwater doorsijpelt in het stort en in aanraking komt met afval en verontreinigd raakt. Deze laag bestaat uit een mengsel van zand en een speciale kleisoort. Daarop ligt een 2 millimeter dikke kunststoffolie. Op deze afdichtingslagen ligt de bovenste laag van 1 meter dikte, bestaande uit goede grond ingezaaid met gras en hemelwater-

drainages. De rest van het gebied van stortlocatie 4 is thans in gebruik als opslagterrein (TCP, zie Paragraaf 2.2).

In de periode tussen 1988 en 1992 zijn gevaarlijke afvalstoffen gestort in een speciaal daarvoor aangelegd compartiment (Definitieve Opslag Plaats -DOP-). Het betreft asbesthoudend afval (150 ton) en verontreinigde grond gemengd met classificeerafval (27.500 ton). Dit depot is in 1997 afgedekt en niet meer in gebruik.

Figuur 3 Overzicht stortlocaties

Gevaarlijk afval

Binnen het vergunde stortvolume heeft Essent ook toestemming voor het storten van de GAVI-residuen (gevaarlijk afval) indien deze niet nuttig kunnen worden toegepast. De toestemming (vergunning) heeft betrekking op het storten van vliegasketelresidu en rookgasreinigingsresidu. Hiervoor heeft Essent in de zuidwestelijke hoek van locatie 4 een apart stortvak (4.6) ingericht. Andere gevaarlijke afvalstoffen, zoals asbest, dakleer en boorgruis worden gestort in een apart compartiment binnen de stortlocaties 4 en 5.

2.4 Facilitaire en overige processen

De belangrijkste facilitaire processen zijn de zuivering van afvalwater en de onttrekking van biogas uit de stortplaats en de nuttige toepassing ervan. Een deel van het onttrokken stortgas wordt in de opwerkingsinstallatie opgewerkt tot aardgaskwaliteit. Het overige deel wordt via warmte/krachtkoppelinginstallaties (WKK) benut voor de productie van warmte en het opwekken van elektriciteit. Dit gebeurt binnen de afdeling Energie & Water. Overige relevante processen zijn de aanvaarding van afval (door de afdeling Commercie) en de registratie en controle van afvalstoffen (door de afdeling Facilities).

2.4.1 Zuivering van afvalwater

Op het bedrijfsterrein van Essent op de locatie Wijster komt veel water vrij: regenwater, rioolwater en bijvoorbeeld water uit de stortplaats. Soms is dit in aanraking geweest met afvalstoffen. Essent onderscheidt vier soorten afvalwater:

- Zwart afvalwater: dit omvat o.a. het percolaatwater van de stortplaats en wordt gescheiden opgevangen, afgevoerd, gebufferd en gezuiverd binnen de eigen inrichting;
- Grijs afvalwater: dit bestaat uit sanitair afvalwater, procesafvalwater en regenwater afkomstig van terreinen met afvalstoffen dat niet schoon genoeg is om geloosd te worden al wit afvalwater. Grijs afvalwater wordt geloosd op een tweetal rioolwaterzuiveringsinstallaties in de omgeving;
- Wit water: dit is regenwater afkomstig van daken en schone terreinen, parkeerplaatsen en wegen. Dit water wordt geloosd op het oppervlaktewater;
- Grondwater uit de saneringsonttrekking voor de stortplaats. Dit verontreinigde grondwater wordt via putten opgepompt om te voorkomen dat de grondwaterverontreiniging onder het oude deel van de stortplaats zich verder verspreidt in de ondergrond. Dit grondwater wordt na voorbehandeling (ontijzeren en ontharding) afhankelijk van kwaliteit en waterbehoefte geloosd bij het grijze afvalwater dan wel verder behandeld als zwart afvalwater.

Gezuiverd, maar ook gedeeltelijk gezuiverd water wordt binnen de inrichting hergebruikt in allerlei verwerkingsprocessen, bijvoorbeeld als koelwater bij de verbrandingsroosters of bij de reiniging van de rookgasen bij de afvalverbranding in de GAVI. Overtollig gezuiverd water mag worden geloosd op oppervlaktewater (o.a. VAM-kanaal).

2.4.2 Biogasonttrekking en -toepassing

Organische bestanddelen in het gestorte afval bevatten bacteriën die organisch afval afbreken. Bij dit proces ontstaat gas dat voor meer dan de helft uit methaan bestaat. Via een uitgebreid gangenstelsel (totale lengte ca. 15 km) wordt het gas uit de stortplaats afgezogen. Een deel van het stortgas wordt omgezet in gas van aardgaskwaliteit en als "groen" gas geleverd aan het nationale aardgasnet. De rest van het biogas wordt gebruikt als brandstof voor de productie van stroom en warmte. Daarvoor staan drie warmtekrachtmotoren (WKK) opgesteld en een stortgasgestookte verwarmingsketel. De warmte wordt met name gebruikt om geconcentreerd afvalwater in te dampen en de waterzuivering op temperatuur te houden.

3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN EN ALTERNATIEVEN

3.1 Doel, aard en omvang van de voorgenomen activiteiten

Om te kunnen voorzien in de (toekomstige) marktbehoefte aan afvalverwerkende diensten wil Essent haar niet verbrandingsgerelateerde activiteiten aanpassen en uitbreiden. Deze activiteiten maken deel uit van de aanvraag voor de Wm-deelrevisievergunning "overige activiteiten". Hierbij wil Essent de binnen de inrichting aanwezige ruimte optimaal benutten. Twee van de geplande activiteiten zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig en worden hieronder beschreven. Beide activiteiten zullen worden gerealiseerd binnen het bestaande bedrijfsterrein van Essent op de locatie Wijster. De vergistinginstallatie is voorzien direct ten oosten van de huidige GECO-installaties. Het speciale compartiment voor gevaarlijk afval afkomstig uit de GAVI (4.6) zal in noordoostelijke richting worden uitgebreid met een nieuw compartiment. De optimalisatie van de stortplaats voor het overige afval zal plaatsvinden binnen de thans vergunde ruimte voor de stortplaats, zie Figuur 4.

Figuur 4 Overzicht locaties voorgenomen activiteiten binnen de inrichting van Essent te Wijster

○ = Locatie van de vergistinginstallatie

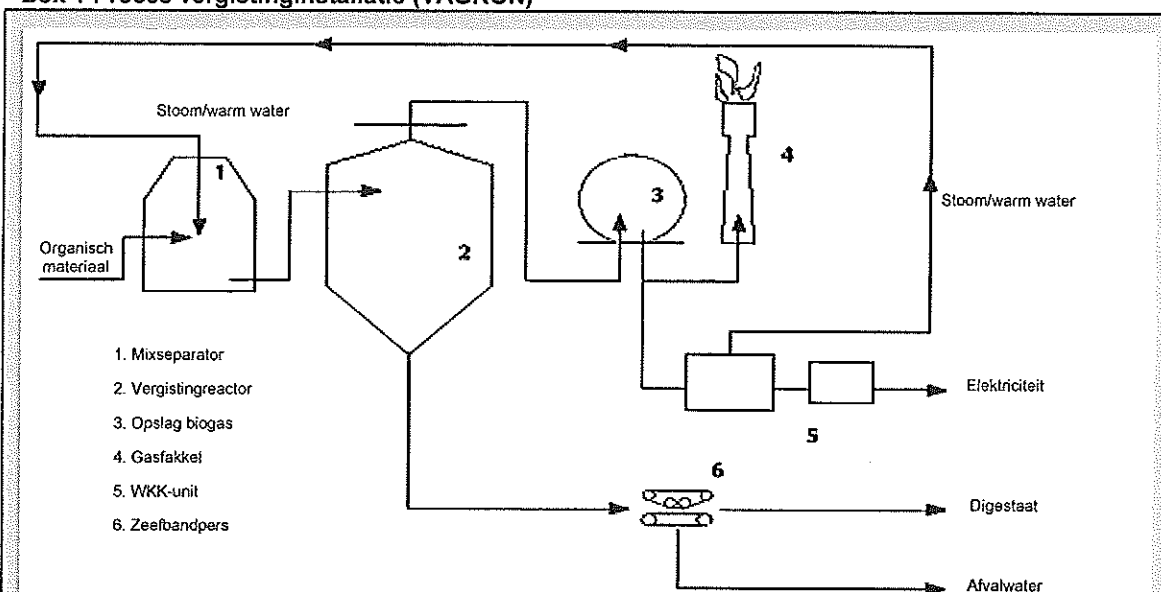
○ = Locatie van de herinrichting van de beschikbare stortruimte, inclusief nieuw compartiment voor gevaarlijk afval

3.1.1 Oprichting en in werking hebben van een vergistinginstallatie

Om de opbrengstmogelijkheden van organisch afval te maximaliseren wil Essent in aanvulling op de huidige composteringsactiviteiten een nieuwe vergistinginstallatie bouwen. Hierin kunnen diverse organische afvalstoffen worden vergist en vervolgens biologisch gedroogd in de bestaande composteerhallen.

De processen zullen zodanig worden ingericht dat de diverse organische afvalstromen tenminste volgens de minimum-standaard uit het LAP worden bewerkt. Essent verwacht 2 á 3 vergistingtanks te plaatsen met bijbehorende apparatuur. Het beoogde vergistingproces (zie Box 1) is in hoge mate identiek aan het vergistingproces dat plaatsvindt bij Essent Milieu Noord, locatie Vagron (Groningen). Vergisting kan bij hogere temperaturen ($>55^{\circ}\text{C}$, thermofiel), of lagere temperaturen (mesofiel) plaatsvinden. Essent heeft hierin nog geen keuze gemaakt. Het biogas dat bij de vergisting ontstaat wordt opgeslagen in een meng-tank, bewerkt in het biogasnet van Essent en nuttig toegepast. Het digestaat (residu van de vergisting) wordt ontwaterd en opgewerkt tot nuttig toepasbare biomassa. Op deze wijze kan biomassa t.b.v. biomassacentrales worden geproduceerd, maar ook compost als bodemverbeterend middel voor bijvoorbeeld land- en tuinbouw. Bepaalde residuen zullen worden verbrand of gestort. Dit zal ook in het MER worden behandeld. De aangevraagde capaciteit voor de vergisting is 120.000 ton per jaar.

Box 1 Proces vergistinginstallatie (VAGRON)

Voorafgaande aan de vergisting wordt het organische materiaal in hoge mate ontdaan van stoffen, zoals zand, steentjes, kunststoffen e.d. Ook worden grove organische bestanddelen verwijderd om een zo homogeen mogelijke massa te krijgen. Het organisch materiaal wordt vervolgens naar één van de vier mengtanks verpompt, waar het verder wordt gehomogeniseerd en op de juiste temperatuur en droge stofgehalte gebracht. Dit wordt gedaan door het injecteren van stoom, het toevoegen van proceswater en eventuele voedingstoffen. Dit proceswater is afkomstig van het ontwateren van het 'digestaat'. Zodra het te vergisten materiaal aan de juiste eisen voldoet wordt het naar één van de vergistingtanks (bruto 2.750 m^3 per tank) gepompt. In deze reactoren treedt het eigenlijke vergistingproces op. De aanvoer en afvoer uit deze reactoren vindt zo gelijkmatig mogelijk plaats, om schommelingen in de procesvoering te vermijden. Per etmaal wordt ca. 150 m^3 te vergisten biomassa toegevoegd en eenzelfde hoeveelheid digestaat afgetapt. De verblijftijd van het organisch materiaal in de reactoren is 18-21 dagen. Gedurende deze periode wordt ongeveer 60 % van het organische materiaal omgezet tot biogas. Het proceswater dat bij de ontwatering van het digestaat vrijkomt wordt voor een groot gedeelte hergebruikt in de was- en vergistinginstallatie. Per 100 kg organisch materiaal wordt ongeveer 100 m^3 gas geproduceerd. In 2008 heeft VAGRON ruim $6.000.000\text{ m}^3$ biogas geproduceerd. Het gas wordt ontwaterd (door het te koelen) en in een gasopslag (2.100 m^3) gemengd met het biogas van de andere drie reactoren om een homogene kwaliteit te bereiken. Het biogas wordt vervolgens verbrand in een gasmotor met de warmtekrachtkoppeling. Dit verbranden levert zowel thermische energie (warmte) als elektriciteit op. In totaal wordt bij de VAGRON ruim 8 MWe aan elektriciteit opgewekt. Hiervan wordt ongeveer één derde in het eigen bedrijf gebruikt. De resterende hoeveelheid wordt aan het elektriciteitsnet geleverd. Aan thermische energie wordt ongeveer 3,6 MWth geproduceerd. Dit wordt gebruikt voor het verwarmen van proceswater en het opwekken van stoom. In totaal wordt met de omzetting van het biogas naar energie (elektriciteit + warmte) een energetisch rendement van 85% verkregen. Per 1000 kg organisch materiaal wordt ruim 150 KWh geproduceerd. VAGRON heeft inmiddels een milieuvergunning om het geproduceerde biogas op te werken tot aardgaskwaliteit en als "groen" gas te mogen leveren aan het aardgasnet.

3.1.2 Herinrichting van de beschikbare stortruimte

Van de vijf stortlocaties is op dit moment alleen locatie 5 vergund tot een hoogte van 44 meter. Op de overige locaties mag tot maximaal 40 meter, of minder gestort worden. De vigerende Wm-vergunning regelt dat het TCP-terrein verder ingericht zal worden als stortplaats (stortlocatie 4 genoemd). Essent wil dit verharde terrein echter vooralsnog handhaven voor haar huidige activiteiten, zoals tijdelijke opslag en diverse bewerkingsprocessen (zoals grondreiniging). Dit terrein beschikt over alle daartoe vereiste bodembeschermende voorzieningen, maar zal geheel opnieuw moeten worden ingericht om geschikt te kunnen worden als stortlocatie. Een stortplaats met een geringer ruimtebeslag past ook in het vigerende milieubeleid van de rijksoverheid. Essent heeft een stortplan (zie Bijlage 3 voor een concept-ontwerp) ontwikkeld om met behoud van het thans vergunde stortvolume⁵ van 25,3 miljoen m³ haar huidige stortplaats op nieuw in te richten. Met dit plan wordt een compacte stortplaats gerealiseerd waarbij, rekening houdend met het benodigde profiel aan de bovenzijde van de stortplaats met het oog op afwatering van regenwater en met de dikte van de dichte eindafwerking die bovenop het afvalpakket wordt aangebracht, de maximale hoogte (zie voettekst 3, pagina 5) van de afgewerkte stortplaats inclusief de bovenafdichting ca. 48 meter boven maaiveld zal zijn.

Gevaarlijk afval

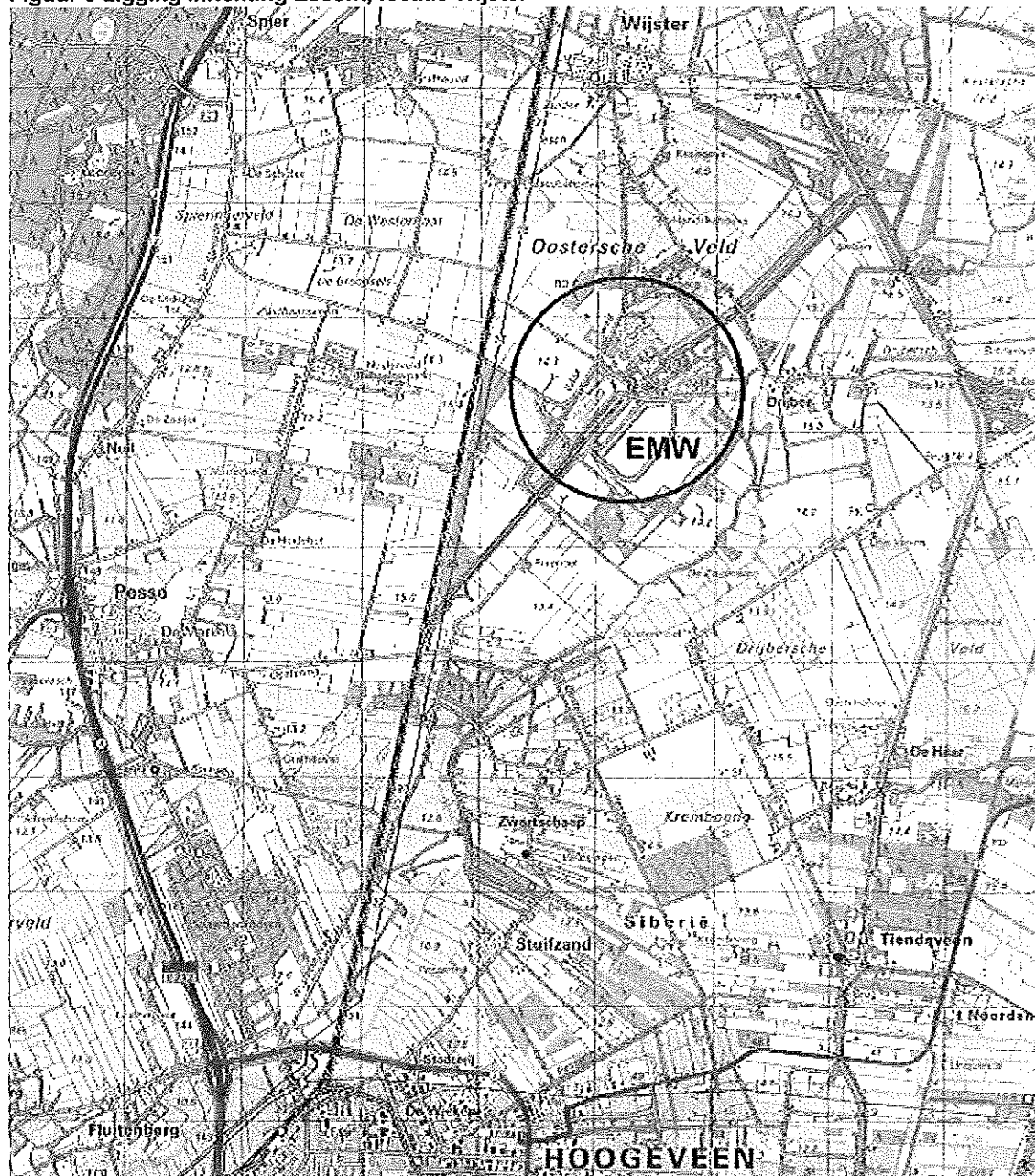
Tevens wil Essent ruimere mogelijkheden hebben voor het storten van specifieke soorten gevaarlijk afval, afkomstig van haar eigen bedrijfsvoering en van derden. Hiertoe zal zij overeenkomstig de ANNEX-II van de EU-richtlijn storten, welke naar verwachting in juli 2009 in werking treedt, de voorgeschreven voorzieningen en maatregelen treffen. Dit omvat onder andere de inrichting van één of meerdere cellen voor daartoe geëigende gevaarlijke en overige afvalstoffen. Essent wil hiermee onder andere op stortlocatie 4 het huidige compartiment voor gevaarlijk afval (4.6 A) uitbreiden met een extra compartiment. Deze beide compartimenten liggen op enige afstand van de rest van de stortplaats voor overig afval. Tevens wordt toestemming aangevraagd indampresidu en een aantal andere als gevaarlijk afval geclassificeerde stoffen te storten zoals asbest, dakleer, C-hout, straalgrit, boorgruis/-spoeling, shredderafval, oud afval van stortplaatsen afkomstig van derden. In het MER zal aandacht worden besteed aan de nadere typering van de diverse stortcellen en de overige eisen met betrekking tot selectie van afval, benodigde voorzieningen, inrichting, scheiding met de andere cellen e.d. Deze afvalstoffen mogen op basis van de vigerende vergunning en op basis van het voormalige BAGA thans ook gestort worden.

3.2 Locatie van de voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteiten zijn geprojecteerd op het terrein van Essent in Wijster, provincie Drenthe (zie Figuur 5). De inrichting is drie kilometer ten zuiden van het dorp Wijster gelegen, in een landelijk gebied met overwegend agrarische activiteiten. Het complex heeft een rechtstreekse verbinding met de snelweg van Zwolle naar Groningen (A28) en beschikt over een eigen aansluiting op het landelijke spoorwegnet. Het terrein is ongeveer 150 hectare groot. Ten westen van het complex licht een bouwrijp industrieterrein dat bij voorkeur bestemd is voor innovatieve ondernemingen op het gebied van milieu, energie, recycling en afval (MERA). Op een afstand van enkele kilometers van de inrichting bevinden zich drie gebieden die zijn aangemeld als Habitatrichtlijngebied in het kader van Natura 2000. Het betreft het Dwingelderveld (ook aangewezen als Vogelrichtlijngebied), het Mantingerzand en het Mantingerbos. Naast de Natura 2000 gebieden liggen direct ten oosten van het terrein nog enkele natuurgebieden die deel uitmaken van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), te weten het Oude Diep en Philipsbosje.

⁵ Het totale vergunde stortvolume heeft betrekking op zowel gevaarlijk als niet gevaarlijk afval.

Figuur 5 Ligging inrichting Essent, locatie Wijster

3.3 Alternatieven

In het MER zal een aantal alternatieven worden ontwikkeld en onderling met elkaar vergeleken. Dit zijn in ieder geval het nulalternatief (0-alternatief) en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA). Verder zullen een of meerdere uitvoeringsalternatieven worden ontwikkeld. Locatie- en/of capaciteitsalternatieven zijn aangezien het in dit geval zeer concrete en inrichtinggebonden activiteiten betreft niet realistisch. Ook alternatieve verwerkingsprocessen voor vergisting en compostering van organisch materiaal zijn niet realistisch, omdat dit de gangbare en bewezen technieken zijn.

3.3.1 Het 0-alternatief

Het 0-alternatief is het alternatief waarbij de voorgenomen activiteiten niet worden gerealiseerd. Dit houdt in dat de stortplaats niet verhoogd wordt maar binnen de vergunde situatie wordt uitgebreid naar het TCP-terrein. Ook wordt er bij het 0-alternatief geen vergistinginstallatie gebouwd en blijft de bewerking van organisch afval hetzelfde: composteren. Het nulalternatief is voor Essent als initiatiefnemer in principe geen optie, maar vormt voor het MER een referentiesituatie. Dit betekent dat de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit worden vergeleken met dit alternatief. Dit referentiealternatief komt in feite overeen met de thans vergunde situatie, inclusief de autonome ontwikkeling.

3.3.2 Uitvoeringsalternatieven

Uitvoeringsalternatieven zijn realistische alternatieven die in hoofdzaak dezelfde activiteit beogen maar een geringere belasting voor het milieu betekenen. Als uitvoeringsalternatieven valt bijvoorbeeld te denken aan:

- Inzet van het bij de vergisting gegenereerde biogas d.m.v.
 - Toelevering aan het nationale aardgasnet;
 - Toelevering aan een (nieuw te bouwen) intra-gasnet (MERA-terrein);
 - Verbranden in een WKK met gebruik warmte en elektriciteit;
- Diverse stortscenario's.

Ten aanzien van dit laatste dient opgemerkt te worden dat Essent in 2003 nader onderzoek heeft gedaan naar de mogelijkheid om andere stortlocaties binnen of buiten haar inrichting in gebruik te kunnen nemen. Deze locatiestudie heeft uitgewezen dat het comprimeren (en verhogen) van haar bestaande stortplaats de meest optimale oplossing is voor het ruimtevraagstuk binnen haar inrichting. Ook veroorzaakt deze optie de minste negatieve milieugevolgen. Uitvoeringsvarianten t.a.v. het ontwerp van de stortplaats zullen deze uitkomst van de locatiestudie dan ook als uitgangspunt hebben.

3.3.3 Het meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief is een samenvoeging van die elementen uit de uitvoeringsalternatieven die de beste mogelijkheden voor de bescherming van het milieu bieden. Dit alternatief zal in het MER worden beschreven.

4 GLOBALE MILIEUEFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Bij de uitvoering van de voorgenomen activiteiten kunnen emissies vrijkomen die van invloed zijn op diverse milieuaspecten. In dit hoofdstuk worden verwachte effecten van de voorgenomen activiteiten op de bestaande toestand van het milieu alvast globaal inzichtelijk gemaakt. Er is hier nog geen rekening gehouden met eventuele cumulatie van milieueffecten van de overige activiteiten. In het MER zal hier wel nader op in worden ingegaan.

4.1 Landschap

Wat betreft de landschappelijke inpassing van de vergistinginstallatie moet rekening gehouden worden met aspecten als de cultuurhistorische gaafheid, archeologische en natuurlijke waarden van het desbetreffende gebied. De vergistinginstallatie wordt gebouwd tussen de contouren van de huidige bebouwing van het bedrijfsterrein van Essent en daarmee volledig ingepast in de structuur van het huidige industrieterrein van Essent. De uitbreiding met een vergistinginstallatie is derhalve niet van invloed op de bovengenoemde landschapsaspecten. De herinrichting van de stortplaats zal resulteren in een aanpassing van de contourlijnen. Bij de herinrichting zal rekening gehouden worden met een zo esthetisch mogelijk ontwerp. Dit betekent bijvoorbeeld geen hoge pieken maar een zo veel mogelijk glooiende vorm. In het MER zal hier verder aandacht aan besteed worden.

4.2 Natuur, flora, fauna

Wat betreft de mogelijke invloed van de voorgenomen activiteiten op de natuurwaarden in de omgeving van de inrichting zijn drie wettelijke kaders van toepassing: de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de wet Ruimtelijke Ordening.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet (Ff-wet) beschermt gevoelige en zeldzame planten- en diersoorten in Nederland. Bij een ruimtelijke ontwikkeling of voorgenomen activiteit dient te worden getoetst aan de Ff-wet. Indien negatieve effecten op deze beschermde soorten niet uitgesloten kunnen worden en er geen vrijstelling geldt dan zal een ontheffing moeten worden aangevraagd. Op basis van resultaten uit een eerder uitgevoerde toets (zie Box 2), moet mogelijk voor de herinrichting van de stortplaats een (beperkte) ontheffingsaanvraag opgesteld worden. Tevens zal voor wat betreft de bouwwerkzaamheden de broedtijd van vogels dienen worden te ontzien. De vergistinginstallatie wordt gesitueerd binnen het huidige bedrijfsterrein. Het is niet waarschijnlijk dat voor de bouw en het in werking hebben een ontheffingsaanvraag nodig zal zijn.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet beschermt specifieke natuurgebieden en de plant- en diersoorten die een belangrijke rol spelen in deze beschermde gebieden en is van toepassing indien de activiteit of maatregelen in of in de nabijheid (externe werking⁶) van een beschermd natuurgebied plaats vindt en eventueel negatieve effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen in dit beschermde natuurgebied. Gebieden die beschermd zijn onder de Natuurbeschermingswet zijn Natura 2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Indien het niet uitgesloten kan worden dat een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling

⁶ Externe werking houdt in dat indien een activiteit of ontwikkeling buiten een beschermd gebied plaatsvindt maar wel een mogelijke negatieve invloed heeft op het beschermde natuurgebied ook een toetsingsprocedure doorlopen moet worden.

een negatieve invloed heeft op de natuurwaarden waarvoor een gebied is aangewezen als beschermd natuurgebied dan zal er een toetsingsprocedure doorlopen moeten worden. Uit eerder uitgevoerd onderzoek ten aanzien van de stortophoging is geconcludeerd dat, vanwege de ruime afstand en de diverse milieubescherpende maatregelen die Essent genomen heeft, geen negatieve effecten op de Natura 2000 gebieden Mantingerbos, Mantingerzand en Dwingelderveld worden voorzien. Voor het oprichten en in werking hebben van een vergistinginstallatie zal in het MER aanvullende onderzoek worden gedaan. De verwachting is echter, gezien het gesloten vergistingprocédé en de dientengevolge beperkte emissies naar de biosfeer, dat ook hier geen negatieve effecten op de natuurwaarden van de genoemde gebieden zullen optreden.

Box 2 Eerdere toetsing natuur, flora en fauna

In oktober 2008 heeft Buro Bakker, een adviesbureau voor ecologie, in opdracht van Essent twee studies uitgevoerd naar de mogelijke milieueffecten van het voornemen van Essent om de stortplaats te verhogen. Er is toen geconcludeerd dat, vanwege de ruime afstand en de diverse milieubescherpende maatregelen die Essent genomen heeft, er geen negatieve effecten op de in de omgeving gelegen Natura 2000 (Mantingerbos, Mantingerzand en Dwingelderveld) en EHS gebieden (Oude Diep en Philipsbosje) worden voorzien. Verder is geconcludeerd dat ten aanzien van de Flora- en Faunawet mogelijk een (beperkte) ontheffingsaanvraag opgesteld dient te worden en dat voor wat betreft de bouwwerkzaamheden op de stortplaats de broedtijd van vogels moet worden ontzien.

Wet Ruimtelijke Ordening

De Wet Ruimtelijke Ordening is de wettelijke basis op basis waarvan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in Nederland planologisch beschermd wordt. Indien een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling tot gevolg heeft dat er een deel van de EHS verloren gaat dan geldt de compensatieverplichting. Ten aanzien van EHS gebieden zijn geen instandhoudingdoelstellingen geformuleerd. Het beschermingsregime voor EHS gebieden, dat gebaseerd is op het 'nee, tenzij' principe aangevuld met het compensatiebeginsel, kent ook geen externe werking, dat wil zeggen dat het beschermingsregime in principe alleen betrekking heeft op ingrepen en ontwikkelingen die in de EHS plaatsvinden. Soms wordt echter voor ontwikkelingen waarvoor een milieuvergunning nodig is om een aanvullende toets van de effecten van de ontwikkeling op de aanwezige natuurwaarden gevraagd. Hierbij kan tevens gevraagd worden om de effecten op nabijgelegen EHS gebieden in kaart te brengen. De inrichting van Essent ligt weliswaar niet in maar wel in de nabijheid van een EHS gebied (in het bijzonder het Philipsbosje en Oude Diep). Eerder onderzoek heeft aangetoond dat er als gevolg van een mogelijke ophoging van de stortplaats geen negatieve effecten worden verwacht op de in de omgeving liggende EHS gebieden. Aanvullend op dit onderzoek zal in het MER gekeken worden naar mogelijke effecten van het oprichten en in werking hebben van een vergistinginstallatie. De verwachting is echter, gezien het gesloten vergistingprocédé en de dientengevolge beperkte emissies naar de biosfeer, dat ook hier geen negatieve effecten op de natuurwaarden van de genoemde EHS gebieden zullen optreden.

4.3 Bodem, grond-, oppervlakte- en afvalwater

Daar waar emissies kunnen optreden zijn of worden bodem- en grondwaterbescherpende maatregelen getroffen in de vorm van bijvoorbeeld minerale lagen, folies of asfaltverhardingen in overeenstemming met de wettelijk geldende normen. In het MER zal de beginsituatie ten aanzien van deze voorzieningen worden vastgelegd. Waterstromen afkomstig van de stortplaats en eventueel bij andere activiteiten vrijkomende verontreinigende waterstromen worden naar de voorraadvijvers en van daaruit naar de waterzuiveringinstallatie geleid. Natte stromen van de vergistinginstallatie zullen gedeeltelijk hergebruikt en deels naar de zuivering geleid worden. Hierna wordt het gezuiverde afvalwater conform de lozingsnormen van de (nieuwe) Wvo-vergunning geloosd op het riool of oppervlaktewater. Uit eerdere toetsingen is gebleken dat de waterzuivering van Essent met zijn uitgebreide membraanfiltratie voldoet aan de eisen van de "Best Beschikbare Techniek (BBT)". Aangezien het uitgangspunt is dat aan de bestaande (en

eventueel nieuwe) lozingsnormen zal worden voldaan, worden deze emissies voor het MER verder niet relevant geacht.

4.4 Geluid

De voorgenomen activiteiten produceren in meer of mindere mate geluid. Bij het opslaan van de afvalstoffen zullen emissies zich hoofdzakelijk beperken tot de transportbewegingen. Bij de vergistinginstallatie zal een aantal geluidbronnen continu in bedrijf zijn (bijvoorbeeld biofilterventilatoren en pompen van de vergistinginstallatie). Derhalve vormen geluidemissies een relevante milieubelasting die middels een akoestisch onderzoek in het MER verder onderzocht zullen worden.

4.5 Lucht en geur

De vergistinginstallatie zal slechts een beperkte emissie naar lucht (inclusief geur) veroorzaken doordat het systeem volledig gesloten is. Bij de stortplaats kan gedacht worden aan de emissie van geur, stof en vluchtige componenten (ammoniak, vluchtige koolwaterstoffen, zoals benzeen, etc). Met een toenemende maximale hoogte van de stortplaats kunnen geur- en emissiecontouren veranderen. Ook de emissies van de stortgasverwerking (WKK en fakkel), machines en transportbewegingen dragen bij aan emissies naar lucht. Deze vorm van milieubelasting kan dan ook als relevant worden beschouwd en zal mee worden genomen in het MER.

4.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid is relevant ten aanzien van de berging van gevaarlijke afvalstoffen en het vergistingproces. Binnen de inrichting zullen de vereiste veiligheidsmaatregelen, zoals voorgeschreven in de ATEX, worden getroffen. Gevaarlijk afval zal onder strenge condities, zoals vermeld in ANNEX-II van de EU richtlijn Storten geborgen worden in daartoe geschikte stortlocaties. Ten aanzien van de vergistingtanks en de biogasopslag bestaat een explosiegevaar. Hierbij lijken echter geen gevarenczones te ontstaan die de inrichtingsgrens overschrijden. In het MER zal hier middels een QRA verder aandacht aan worden besteed.

4.7 Klimaat & energie

Bij de afbraak van organisch materiaal in de stortplaats ontstaat stortgas (methaangas). Een gerichte onttrekking van stortgas uit de diverse stortvakken voorkomt dat het gas diffuus ontwijkt, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de reductie van broeikasgassen⁷. In de vergistinginstallatie wordt biogas geproduceerd dat gebruikt wordt voor de levering van "groen" aardgas en opwekking van warmte en elektriciteit. In het nieuwe ontwerp van de stortplaats zal stortgas ook worden onttrokken en hergebruikt. Dat geldt vanzelfsprekend uitsluitend voor de stortvakken met biologisch afbreekbaar afval. Immers bij het storten van niet biologisch afbreekbaar afval wordt geen stortgas geproduceerd.

⁷ Methaan is een sterk (ca. 21 keer sterker dan koolstofdioxide) broeikasgas.

5 BESLUITVORMING

Om het voornemen te kunnen realiseren is een aantal besluiten nodig. Bovendien moet bij die besluitvorming rekening worden gehouden met het vigerende overheidsbeleid (beleidskader) en overige reeds genomen besluiten. Hieronder volgt een overzicht. In het MER zal dit nader worden toegelicht.

5.1 Wettelijk en beleidskader

5.1.1 Europees niveau

- Zesde milieuactieprogramma
- Kaderrichtlijn afvalstoffen
- Richtlijn storten
- Annex-II bij richtlijn storten
- Richtlijn gevaarlijke afvalstoffen
- IPPC richtlijn
- Europese afvalstoffenlijst
- Natura 2000
- Richtlijn luchtkwaliteit
- Herziene richtlijn milieueffectrapportage
- Richtlijn strategische milieubeoordeling

5.1.2 Nationaal niveau

- Vierde Nationaal Milieubeleidsplan
- Landelijk Afvalbeheerplan 2002-2012
- Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021 (nog niet vastgesteld)
- Wet milieubeheer
- Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen
- Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (BSSA)
- Stortbesluit Bodembescherming (SB)
- Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen
- Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen
- Regeling aanwijzing BBT-documenten
- Natuurbeschermingswet
- Flora- en Faunawet
- Wet ruimtelijke ordening
- Wet luchtkwaliteit
- Besluit externe veiligheid
- Wet verontreiniging oppervlaktewater

5.1.3 Provinciaal niveau

- Provinciaal Omgevingsplan II
- Provinciale omgevingsverordening

5.1.4 Lokaal niveau

- Bestemmingsplannen (VAM terrein en omgeving; VAM-GAVI; VAM-Tweesporenland)
- Waterschapsbeleid
- Overig relevant gemeentelijk beleid

5.2 Genomen besluiten

5.2.1 Wet milieubeheer

Essent beschikt over een de gehele, de inrichting Wijster omvattende revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer (d.d. 4 juli 2000, kenmerk 6.15 1999012759), afgegeven door de Provincie Drenthe. Deze vergunning heeft een looptijd van 10 jaar en is geldig tot 18 augustus 2010. Voor de bewerking van brandbaar afval (zie Box 3) beschikt Essent over een separate Wm-deelrevisievergunning. Op grond van initiatieven en veranderde wetgeving zijn een aantal wijzigingen op de "revisievergunning 2000" aangebracht. Het betreft:

Veranderingsvergunningen op initiatief van Essent:

- Nadere voorschriften voor de opslag van afvalstoffen, d.d. 7 juli 2003 (kenmerk MB/A7/2002.11855);
- Biologisch drogen van ONF en opwerking tot secundaire brandstof, d.d. 24 september 2002 (kenmerk MB/A7/2001.0574);
- Verhoging van de maximaal toegestane hoogte van stortlocaties 2 en 3 tot 44 m boven maaiveld, d.d. 7 juni 2004 (kenmerk 6.19/2003.8599);
- Nadere voorschriften m.b.t. het mengen van afvalstoffen, d.d. 14 maart 2005 (kenmerk 9/MB/a2/2005.0716);

Op initiatief van de overheid (ambtshalve wijzigingen):

- Nadere voorschriften m.b.t. opslaglocaties en het storten van asbest, d.d. 4 april 2002 (kenmerk 6.15/1999.12759);
- Nadere voorschriften i.v.m. invoering van de Eural, d.d. 7 juli 2003 (kenmerk MB/A8/2002.10397);
- Aanpassing van de vergunning i.v.m. de implementatie van de EU-richtlijn Storten, d.d. 24 maart 2004 (kenmerk: 13/MB/A6/2004.03287);
- Toetsing inrichting Essent aan IPPC-richtlijn en BBT (nog in procedure).

De vergunning wordt actueel gehouden door het indienen van meldingen (Wm art 8.19) en mededelingen (Wm art. 8.13, lid 1g). Er zijn na de inwerkingtreding van de revisievergunning 25 meldingen en mededelingen goedgekeurd door GS.

Box 3 Wm-deelrevisievergunning "bewerking brandbaar afval"

Voor de actualisatie van de vergunning voor de bewerking van brandbaar afval heeft Essent in maart 2007 de vereiste (ontvankelijke) aanvragen ingediend. In de vergunningaanvraag is tevens de bouw van een nieuwe verbrandingsinstallatie (twee verbrandingslijnen) meegenomen. Voor deze vergunningaanvraag is een MER opgesteld (d.d. 8 december 2006, kenmerk KEMA 50661959-Consulting 07-0615). Op 26 augustus 2008 heeft de Provincie Drenthe de revisievergunning voor de bestaande afvalverbrandingsinstallatie verleend. Het heeft ook een definitief besluit genomen om geen milieuvergunning voor de uitbreiding te verlenen. Essent heeft tegen de weigering en tegen enkele voorschriften van de "verlengingsvergunning" beroep aangetekend bij de Raad van State.

5.2.2 Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Door de waterkwaliteitsbeheerder Waterschap Reest & Wieden is een integrale lozingsvergunning afgegeven op 20 januari 2003 (kenmerk 02-11). Op 14 maart 2005 is een veranderingsvergunning (kenmerk 04-17) verleend. De vergunningen hebben dezelfde looptijd als de Wm-revisievergunning, zodat vernieuwing van de Wvo-vergunningen gecoördineerd zal plaatsvinden met de Wm-deelrevisievergunning voor de overige activiteiten. De Wvo-vergunningen hebben betrekking op alle waterbehandeling installaties, buffervijvers, rioleringen en andere voorzieningen binnen de locatie en de lozingen op rioolwaterzuiveringen en oppervlaktewater.

Meldingen en mededelingen

De vergunning wordt actueel gehouden door het indienen van meldingen (Wm art 8.19) en mededelingen (Wm art. 8.13). Er zijn na de inwerkingtreding van de vergunning: 2 meldingen goedgekeurd door het Dagelijks Bestuur.

5.2.3 Grondwatersanering (Gww en Wbb)

De vergunning op grond van de Grondwaterwet geldt voor onbepaalde tijd met een 5-jaarlijkse evaluatieplicht. De vergunning is verleend in verband met de sanering van grondwater dat verontreinigd is door percolaatwater afkomstig uit de oudere delen van de stortplaats en dateert van 14 februari 2006, afgegeven door GS-Drenthe (kenmerk RW/A6/2004.12791). Voor deze sanering heeft GS-Drenthe ook een beschikking Wbb, artikel 28, lid 1 (d.d. 16 december 1977, kenmerk 6.5/96.14287) afgegeven. Deze beschikking zal worden geactualiseerd in coördinatie met de deelrevisievergunning voor de overige activiteiten.

5.2.4 Ruimtelijke ordening en bouwbesluit

De beide vigerende Bestemmingsplannen (VAM-terrein en omgeving, nr. 1285 226, onherroepelijk d.d. 5 februari 1993 en VAM-GAVI, nr. 1285-231, onherroepelijk (eveneens d.d. 5 februari 1993) staan Essent toe haar activiteiten te verrichten. Een kaartfragment van het bestemmingsplan VAM-Terrein is weergegeven in bijlage 4. Op 28 februari 1999 heeft GS-Drenthe het bestemmingsplan VAM-Tweesporenland goedgekeurd. Dit terrein (thans MERA-Wijster genoemd) mag gebruikt worden voor bedrijvigheid op het gebied van Milieu, Energie, Recycling en Afval en overige ruimtevragende bedrijvigheid. Het bedrijfsterrein van Essent te Wijster is samen met het MERA-terrein gezoneerd in het kader van de Wet geluidhinder. In verband met deze geluidszonering zijn ook omringende bestemmingsplannen hierop aangepast.

Wijzigingen

Voor de stortplaats hebben B&W van de gemeente Midden-Drenthe op 7 maart 2003 (kenmerk: 4074/AenB) een vrijstelling verleend. Deze staat toe dat de eindhoogte van de stortplaats maximaal 44 m boven maaiveld mag bedragen.

Bouw- en gebruiksvergunning

B&W van de gemeente Midden-Drenthe hebben bouwvergunningen verleend voor alle op de locatie aanwezige vergunningplichtige bouwwerken. Ook is een gebruikvergunning verleend (kenmerk Brw, d.d. 20 juli '05).

5.3 Te nemen besluiten

Om de voorgenomen activiteiten te kunnen continueren en/of realiseren is een aantal besluiten nodig van verschillende bevoegde instanties. In Tabel 1 zijn deze weergegeven. Het MER dient ter onderbouwing van de besluiten en zal procedureel gekoppeld worden aan de aanvragen in het kader van de Wet milieubeheer (Wm), Wet ruimtelijke ordening (Wro) en Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo). De procedure is in samenhang met de procedure voor het opstellen van de milieueffectrapportage schematisch weergegeven in Bijlage 5.

Tabel 1 Te nemen besluiten

Te nemen besluit	Wettelijk kader	Bevoegd gezag
Revisievergunning t.b.v. de verandering van de inrichting, i.c. de herinrichting van de stortplaats en de bouw van een vergistinginstallatie	Wet milieubeheer	Provincie Drenthe
Partiële herziening van het bestemmingsplan t.a.v. de contouren van de stortplaats	Wet ruimtelijke ordening	Gemeente Midden-Drenthe
Vergunning i.v.m. gewijzigde activiteiten gerelateerd aan de afvalwaterstromen en lozingssituatie	Wet verontreiniging oppervlaktewater	Waterschap Reest & Wieden
Eventueel (beperkte) ontheffing i.v.m. verstoring fauna	Flora- en Faunawet	Ministerie van LNV
Bouwvergunning vergistinginstallatie ⁸	Woningwet	Gemeente Midden-Drenthe

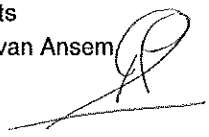
NB: Naast de Wm-vergunning dienen ook de saneringbeschikking inzake de beheersing van de verontreiniging van het grondwater door de oudere delen van de stortplaats ingevolge art. 28 van de Wet bodembescherming en de bijbehorende onttrekkingvergunning ingevolge de Grondwaterwet geactualiseerd te worden. Beide vergunningen hebben echter geen directe relevantie voor de in deze startnotitie voorgenomen activiteiten en zullen dus hier en in het MER niet behandeld worden.

Ten aanzien van de m.e.r. en de besluitvorming over de vergunning geldt dat hierin de mogelijkheid van inspraak en advies is opgenomen terwijl tegen de besluiten beroep mogelijk is. De navolgende wettelijke termijnen zijn van belang:

- Na indiening van de startnotitie door Essent publiceert het bevoegd gezag deze. Het bevoegd gezag geeft uiterlijk 13 weken na deze openbare kennisgeving richtlijnen voor de inhoud van het MER. De wettelijke adviseurs, waaronder de m.e.r.-Commissie, wordt gevraagd advies inzake de richtlijnen te geven. In verband met de coördinatie stellen Gedeputeerde Staten van Drenthe de gemeente Midden-Drenthe in de gelegenheid de richtlijnen voor de partiële herziening van het bestemmingsplan vast te stellen.
- Vervolgens worden het MER en de vergunningaanvra(a)g(en) opgesteld. Als het bevoegd gezag van oordeel is dat het MER niet voldoet, deelt het dat binnen 6 weken nadat het MER aan het bevoegd gezag is overhandigd mee aan de opsteller. In verband met de coördinatie stellen Gedeputeerde Staten van Drenthe de gemeente Midden-Drenthe in de gelegenheid te beoordelen of het MER aanvaardbaar is in relatie tot de partiële herziening van het bestemmingsplan.

⁸ De bouwvergunning wordt door Essent aangevraagd ná het verlenen van de Wm-vergunning en maakt geen deel uit van de onderhavige procedure.

6 COLOFON

Opdrachtgever	: Essent Milieu Noord B.V.
Project	: Startnotitie milieueffectrapportage
Dossier	: B8787
Omvang rapport	: 23 pagina's
Auteur	: Andrik Mols
Bijdrage	: Andrik Mols (DHV), Carlien Bos (DHV) en Henk Hamers (Essent)
Interne controle	: Boris Pents
Projectleider	: Boris Pents
Projectmanager	: Ingeborg van Ansem
Datum	: Mei 2009
Naam/Paraaf	: Gex

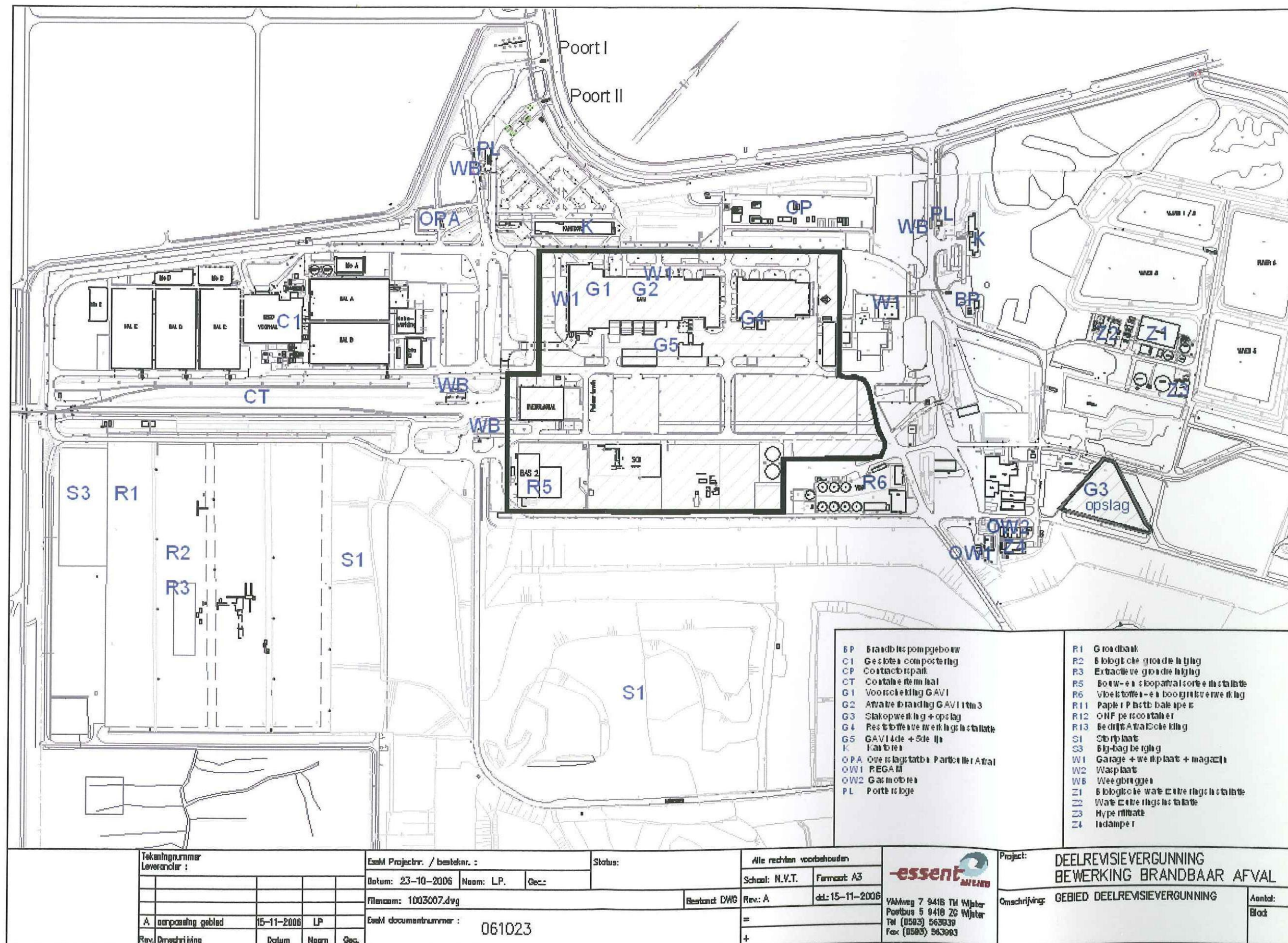
BIJLAGE 1

Overzicht activiteiten Wm-deelrevisievergunning 'overige activiteiten'

Activiteit	Bestaand / vergund	Nieuw	Verandering
1. Converteren en composteren			
• Intensief composteren van een breed scala aan organisch afval	X		X
• Extensief composteren van hard organisch afval / tuinafval	X		
• Verkleinen, scheiden en opwerken van organisch afval / residuen	X		
• Oprichten vergistinginstallatie			X
• Opwerken overige deelstromen via beluchting etc.			X
2. Bewerking overige afvalstoffen			
• Opslag en bewerking puingranulaat			X
3. Grondreiniging en grondbank			
• Biologische reiniging verontreinigde grond;	X		
• Extensieve reiniging van zeer licht verontreinigde grond;			X
• Extractieve reiniging verontreinigde grond			X
• Opslag en bewerking van grond	X		
4. Bewerking boorvloeistoffen (VDS)			
• Boorgruis en boorspoeling op waterbasis	X		
5. Waterzuivering			
• Eigen afvalwater	X		
• Externe afvalwaterstromen		X	
6. Stortplaats			
• Optimalisatie van de beschikbare stortruimte (tot max. 44 meter)			X
• Storten GAVI-stoffen en ander GA in compartiment voor GA		X	X
7. Verkeer en vervoer			
• Optimaliseren bestaande aanvoer over weg en spoor	X		
• Railoverslag voor derden incidentele situaties en niet risicovol			X
8. Overig			
• Onderhoud, magazijnen en technische dienst	X		

BIJLAGE 2

Plattegrond terrein, incl. gebied deelrevisievergunning 'bewerking brandbaar afval'

Tekeningnummer			
Leverancier			
A. aanpassing gebied	15-11-2006	LP	
Rev. Dinschrijving	Datum	Naam	Gecc.

ES&M Projectnr. / bestelnr. :	Status:
Datum: 23-10-2006 Naam: LP. Gecc:	
Filenaam: 1003007.dwg Bestand: DWG	
ES&M documentnummer: 061023	

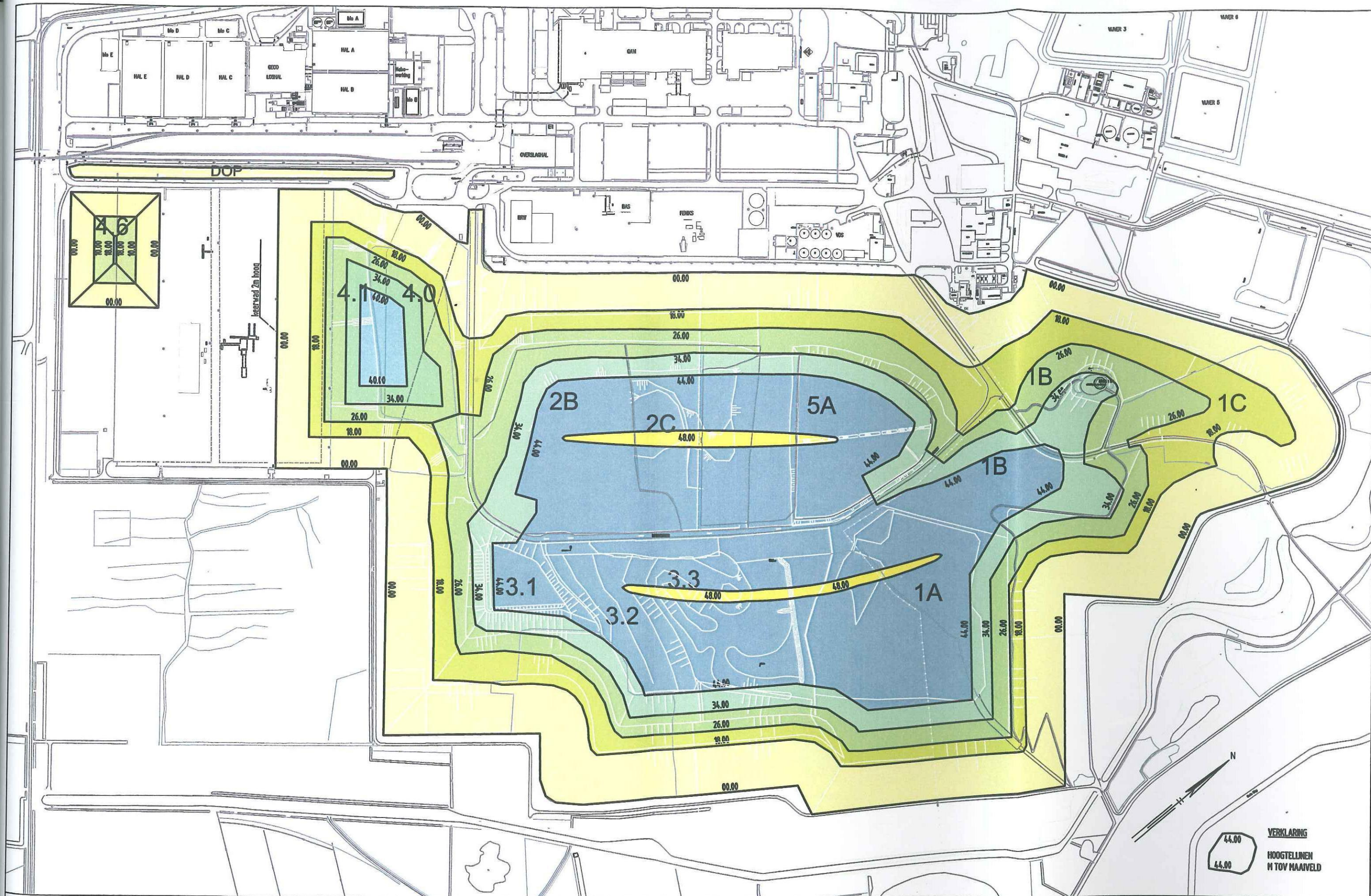
Alle rechten voorbehouden	
School: N.V.T. Firmant: A3	
Rev: A ddt: 15-11-2006	
=	
+	

essent
 Wijkweg 7 9416 TM Wijkster
 Postbus 5 9410 ZG Wijkster
 TM (0503) 563939
 Fax (0503) 563993

Project:	DEELREMSIEVERGUNNING BEWERKING BRANDBAAR AFVAL
Omschrijving:	GEBIED DEELREMSIEVERGUNNING
Aantal:	Blad

BIJLAGE 3

Concept ontwerp herinrichting stortplaats

Tekeningnummer Leverancier:			
A	aanpassing toptijn	14-05-2009	L.P. H.H.
Rev.	Omschrijving	Datum	Naam

EssM Projectnr. / besteknr.:		
Datum:	25-11-2008	Naam: L.P. Gec.: H.H.
Bestand:	DWG	
EssM documentnummer:	081125	

Status:	
CONCEPT	
Alle rechten voorbehouden	
Schaal:	NVT
Formaat:	A3
Rev:	A
dd:	14-05-2009
=	
+	

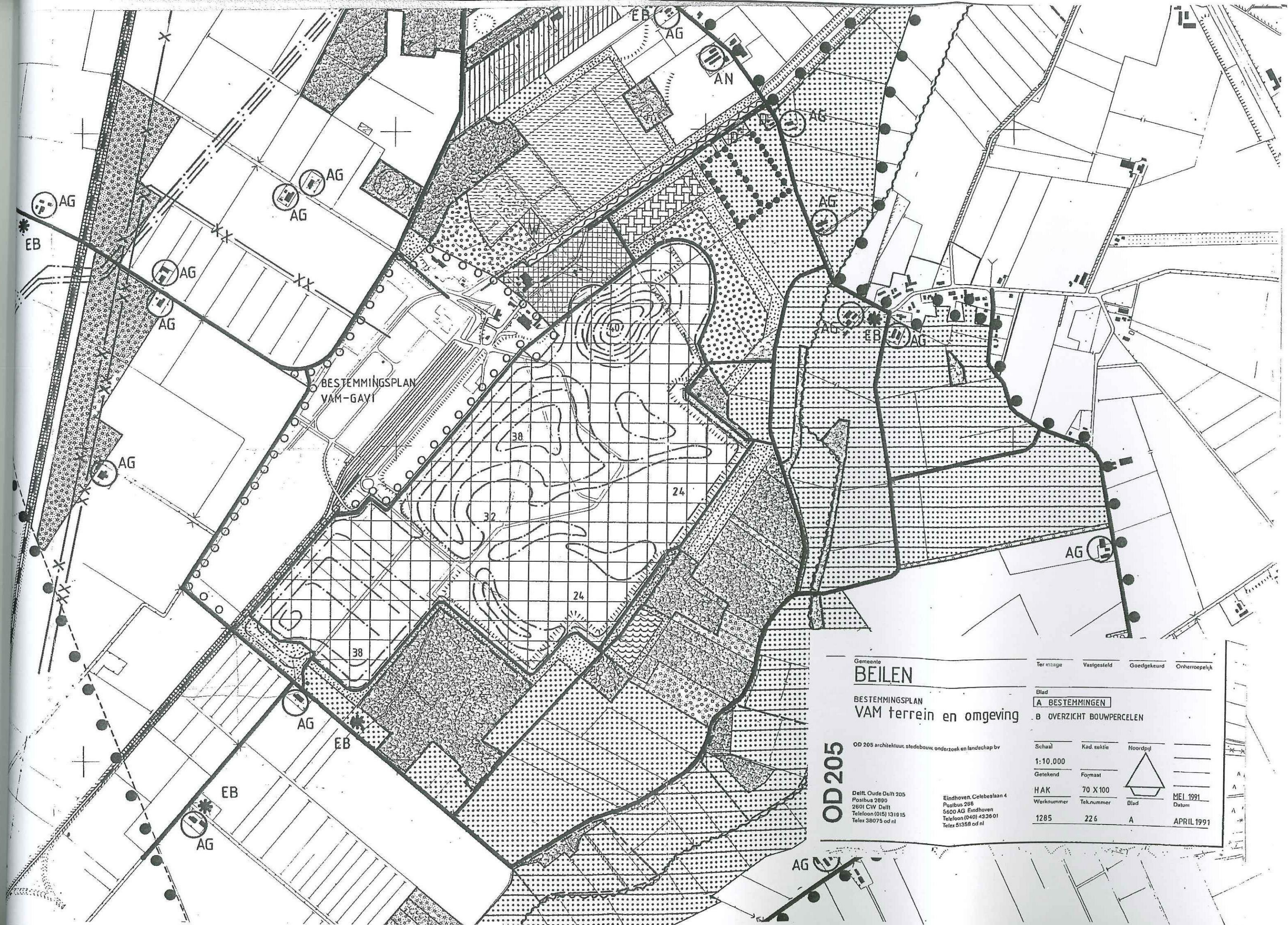
essent
MILIEU

VAMweg 7 9418 TM Wijster
Postbus 5 9418 ZG Wijster
Tel (0593) 563939
Fax (0593) 563993

Project:	
STORTPLAN variant	
Omschrijving:	Aantal:
HOOGTELIJNEN STORTPLAATS MER 2009	Blad:

BIJLAGE 4

Kaart fragment van het Bestemmingsplan VAM-terrein en omgeving, nr. 1285 226

Gemeente
BEILEN

BESTEMMINGSPLAN
VAM terrein en omgeving

OD205

OD 205 architectuur, stedenbouw, onderzoek en landschap bv

Delft, Oude Delft 205
Postbus 2890
2601 CW Delft
Telefoon (015) 131915
Telefax 38075 od nl

Eindhoven, Celebeslaan 4
Postbus 286
5600 AG Eindhoven
Telefoon (040) 433601
Telefax 51358 od nl

Ter inzage Vastgesteld Goedgekeurd Onherroepelijk

Blad

A BESTEMMINGEN

B OVERZICHT BOUWPERCELEN

Schaal

1:10.000

Getekend

HAK

Worknummer

1285

Kad. sectie

Formaat

70 X 100

Tek. nummer

226

Noordpijl

Blad

A

MEI 1991

Datum

APRIL 1991